

Adverbial clauses • Zdania okolicznikowe

ZDANIA OKOLICZNIKOWE CZASU

Zdania te wprowadzane są za pomocą spójników: **when** (kiedy), **while** (podczas gdy), **whenever** (kiedy tylko, ilekroć), **after** (po, kiedy), **before** (zanim, przed), **till/until** (do, aż, zanim), **as** (kiedy), **since** (odkąd, od czasu kiedy), a także **as soon as** (skoro tylko), **as long as** (tak długo jak), **by the time** (do czasu), etc.

Jeśli zdanie okolicznikowe czasu występuje przed zdaniem głównym, oddzielamy oba zdania przecinkiem:

After I graduated, I started working as a teacher.

Jeśli zdanie okolicznikowe czasu występuje jako drugie, przecinka nie używamy:

I started working as a teacher **after I graduated**.

W zdaniach okolicznikowych tego typu nigdy nie używamy czasów przyszłych.

Wait for me **until** the meeting **finishes**. (a NIE: will finish)

ZDANIA OKOLICZNIKOWE MIEJSCA

Zdania te wprowadzane są za pomocą spójników **where** (gdzie), **to where** (dokąd) lub przysłówka **wherever** (dokądkolwiek, wszędzie gdzie).

ZDANIA OKOLICZNIKOWE CELU

Zdania te opisują cel podjętej czynności i wprowadzane są za pomocą konstrukcji **to** + bezokolicznik oraz spójników **in order to**, **for**, **in order that**, **so that**, **in case**.

to + bezokolicznik

I went to my grandmother's **to help** her.

in order to + bezokolicznik

He called Hannah **in order to ask** her out.

for + rzeczownik/czasownik + -ing

I got Sarah her favourite DVD **for her birthday**.

I use my computer **for doing** homework.

• Przytaczając pytania szczegółowe, zachowujemy ten sam zaimek pytający (**what, who, how, where, when**):

'**How** are you doing?' – He asked me **how** I was doing.

• Przytaczając pytania ogólne, stosujemy **if** lub **whether**:

'Do you like my new dress?' – He asked **if/whether** I liked her new dress.

in order that / so that / in case + zdanie podrzędne

Po **in order that** oraz **so that** na ogół używamy czasowników modalnych **can, may, could, might**.

She started revising on Friday **in order that she could prepare** for the exam well.

In case oznacza w razie czego, na wypadek czegoś.

Take a pen **in case you need** to write something down.

ZDANIA OKOLICZNIKOWE SKUTKU

Zdania te opisują skutek zdarzenia/czynności i wprowadzane są za pomocą następujących spójników lub wyrażień:

so (więc), **as a result** (w wyniku tego), **therefore** (zatem, dlatego), **as a consequence, consequently** (w następstwie).

so + zdanie podrzędne

I was very tired, **so** I went to bed early.

Po wyrażeniach **as a result, therefore, as a consequence, consequently**, stawiamy przecinek.

The agreement was not reached. **As a result/Therefore/As a consequence/Consequently**, the workers went on strike.

ZDANIA OKOLICZNIKOWE PRZYCZYNY

Zdania te opisują przyczynę zdarzenia/czynności i wprowadzane są za pomocą następujących wyrażień:

because, since, as, because of, owing to, on account of, due to, the reason for, the reason why itp.

because / since / as + zdanie podrzędne

I didn't come to school **because I felt sick**.

As/Since I felt sick, I didn't come to school.

Because zwykle nie występuje na początku zdania, chyba że rozpoczyna ono bezpośrednią odpowiedź na pytanie **Why?**

Why didn't you come to school? Because I felt sick.

because of / owing to / on account of / due to + rzeczownik

My plane was delayed **because of/owing to/on account of/due to** the heavy fog.

the reason for + rzeczownik/czasownik + -ing

The reason for Ann's sadness was the death of her dog.

The reason for Ann's being sad was the death of her dog.

the reason why + zdanie podrzędne

The reason why Ann was sad was the death of her dog.

ZDANIA OKOLICZNIKOWE PORÓWNAWCZE

Zdania te wprowadzane są za pomocą spójnika złożonego **as ... as** (tak ... jak).

We ran away **as fast as** we could.

Jeśli w pierwszym członie porównania występuje przeczenie, zamiast **as ... as** możemy użyć wyrażenia **so ... as**.

It's not **so easy as** it seems.

ZDANIA OKOLICZNIKOWE PRYZWOLENIA

Zdania te wyrażają kontrast i wprowadzane są za pomocą następujących spójników lub wyrażień:

but (ale), **although/even though/though** (choć, aczkolwiek), **despite/in spite of** (pomimo), **however/nevertheless** (niemniej jednak), **yet/still** (mimo to, a jednak), **while/whereas** (natomiast, podczas gdy) itd.

although / even though / though + zdanie podrzędne

Although/Even though/Though she had a lot of friends, nobody offered to help her.

Though jest często używane w języku potocznym i może występować na końcu zdania.

She had a lot of friends. Nobody offered to help her, **though**.

despite / in spite of + rzeczownik/czasownik + -ing

Tom failed his exam **despite/in spite of studying** very hard.

despite / in spite of + the fact that + zdanie podrzędne

Tom failed his exam **despite/in spite of the fact that he studied very hard**.

yet / still + zdanie podrzędne

The weather was terrible, **yet/still** we went to the beach.

while / whereas + zdanie podrzędne

I am a big fan of Manchester United, **while/whereas** my best friend supports Liverpool.

ZDANIA OKOLICZNIKOWE WARUNKOWE

Zdania te wyrażają warunek i wprowadzane są za pomocą spójników: **if** (jeśli), **unless** (jeśli nie) lub wyrażenia **provided (that)** (zakładając, że), **on condition (that)** (pod warunkiem, że).

1 Wybierz właściwe spójniki w poniższych zdaniach okolicznikowych.

- I've been to London many times but / and / so I have never visited Kew Gardens.
- We will go camping if / unless / after it rains heavily.
- Make sure you switch off all the lights while / until / before you go home.
- I like Anna very much so / and / but I wouldn't go on a long holiday with her.
- Although / Since / If we were late, we missed the boat we were supposed to take.
- I wanted to have a good seat, so / because / and I ordered a ticket online two weeks before the concert.
- I'd love to move to Spain, while / and / so my wife would rather live where we live now.
- Because / Although / Unless she has never been to an English-speaking country, her English is very fluent.
- You can't go out after / until / while you've cleaned your room.

2 Uzupełnij zdania okolicznikowe właściwymi spójnikami.

- The weather was awful, so we changed our plans and stayed at home.
- They can't go out tonight _____ they don't have a babysitter to look after their children.
- _____ our grandfather didn't go to university, he is very knowledgeable.
- Is this the restaurant _____ we had our first date?
- I wanted to become a musician _____ my parents persuaded me to study law.
- We won't have lunch _____ you come home.
- I won't tell you anything _____ you promise to keep a secret.

3 Uzupełnij luki w tekście właściwymi spójnikami.

Some people watch football matches at home, 1 but I prefer watching them live at a football stadium. It's certainly a better option for me 2 _____ the tickets are very expensive. I don't earn much, 3 _____ I have to be very careful with money. Some people say that 4 _____ you are at a football stadium, you can't really see what's happening on the pitch. I can see their point 5 _____ I don't agree with them. Even 6 _____ you can't see everything very well, it's still much more fun than watching a match on TV. And one more thing – you can ask players for autographs 7 _____ or after the match. 8 _____ you really want to see all the details, you can always record a match and watch it again on TV 9 _____ you get back from a stadium.

4 Połącz podane zdania w jedno tworząc zdania okolicznikowe. Użyj wyrazów podanych w nawiasie.

- I took a taxi to the airport. I wanted to catch the plane. (ORDER)
I took a taxi to the airport in order to catch the plane.
- Take a map with you. You might need it in London. (CASE)
_____
- The plane will land. I will call you. (SOON)
_____
- Mr Jones speaks three languages. He can't find a job. (EVEN)
_____
- This mathematical equation seems difficult. But it's not. (AS)
_____
- We went for a run. It was raining very hard. (DESPITE)
_____
- Rick and Sue are very happy. They've just got engaged. (REASON)
_____
- I can give you a hand with your project. I'm not busy now. (SO)
_____

Gramatyka na maturze Rozmowa wstępna

5 Uzupełnij wypowiedź ucznia. Przetłumacz podane fragmenty zdań na język angielski, używając właściwych spójników.

PAŃSTWO I SPOŁECZEŃSTWO

Egzaminujący: Some people think voting in elections should be compulsory. What's your opinion?

Zdający: I can see their point 1 but I don't agree (ale nie zgadzam się) with them. Their argument often is that 2 _____ (jeśli nie głosujesz), you have no right to complain about politicians and their actions. 3 _____ (Ale moim zdaniem), not voting is a kind of vote too – showing that you're against these particular politicians. In this case, 4 _____ (pomimo tego, że nie idziesz) to the polling station, you still take an active part in the election process. And one more thing – if voting was made compulsory, undecided people would vote randomly, 5 _____ (podczas gdy leniwi) ones just vote for the first candidate on the list.